

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

המדריך לעצור - כל מה שצריך לדעת על חקירה ומעצר

כל אדם עלול למצוא עצמו בחקירה משטרתית ולאחריה עצור על-ידי המשטרה, בצדק או שלא בצדק וגם אם אינו אשם במאומה. להליך המעצר השלכות מרחיקות לכת בכל הנוגע להמשך חירותו של אדם ותוצאות ניהול ההליך הפלילי נגדו. משכך, בדיוק כמו שבמלחמה לא תגיע לשטח האויב ללא נשק והגנה מתאימה, כך גם בקרב החשוב בחיך על שמך, חירותך ועתידתך אל מול הגופים החזקים במדינה - יהיה עליך להצטייד בהגנה משפטית ראויה. עו"ד אסף דוק מסביר במאמר הבא מה עליך לעשות אם נעצרת, מה הן זכויותיך, ממה כדאי להימנע, ומה דרך ההתנהלות שתשרת את האינטרסים שלך בדרך הטובה ביותר.

מידע כללי לעצור - הכל על הליכי חקירה ומעצר

□ **הזכות להתייעצות עם עורך דין פלילי** - לכל אדם שנחקר במשטרה באזהרה ובוודאי לעצור, יש זכות להתייעץ עם עורך דין לפני החקירה, והמשטרה מחויבת לאפשר לך להיפגש עם עורך הדין שלך, למעט מקרים חריגים. אם אין לך עורך דין המטפל דרך קבע בענייניך, אתה רשאי לדרוש מהחוקרים לאפשר לך לחפש עורך דין פרטי או לבקש סנגור ציבורי אם הנך זכאי לכך, על המשטרה חלה חובה להעביר את בקשתך מהר ככל האפשר לסנגוריה הציבורית, אשר תפעל בדחיפות לשליחת נציג שייפגש עימך. הנציג שייפגש איתך יבחן האם אתה זכאי לייצוג על ידי הסנגוריה הציבורית.

□ **השהיית החקירה עד לבואו של עורך הדין של העצור** - לאחר בקשת העצור לפגישה עם עורך דין, על המשטרה להשהות את המשך החקירה ולהמתין עד לבואו של עורך הדין, בתנאי שמדובר בעיכוב סביר, ובהתאם לנסיבות.

מה ההבדל בין עיכוב ובין מעצר?

עיכוב מוגבל ומוגדר בזמן, כאשר ניתן לעכב אדם עד 3 שעות, בעוד שמעצר ללא צו הוא 24 שעות, ולמשטרה עומדת הזכות לבקש הארכת מעצר ל 15 עד 30 יום. עיכוב יכול להתבצע במקום בו נמצא המעוכב, או מקום בו המשטרה מעוניינת לחקור אותו. מעצר מתבצע בתחנת המשטרה, או בבית המעצר.

□ **מתי שוטר יכול לעכב אדם** - שוטר רשאי לעכב אדם אם קיים חשד סביר שאותו אדם ביצע, או מתכוון לבצע עבירה. כמו כן אם אדם היה עד לעבירה רשאי שוטר לעכבו לצורך איסוף מידע במקום האירוע, או לזמנו לחקירה בתחנת המשטרה במועד אחר. אם עוכבת, על השוטר להזדהות בפניך, להודיע לך על היותך מעוכב ועל הסיבה לכך. משך העיכוב לא יעלה על 3 שעות, אלא אם כן מדובר בנסיבות חריגות, כמו אירוע רב משתתפים, שאז רשאי קצין משטרה ממונה שדרגתו לפחות רב פקד, להאריך את העיכוב בשלוש שעות נוספות.

□ **מתי שוטר יכול לעצור אדם** - בנסיבות כלליות, שוטר רשאי לעצור אדם רק אם יש בידו צו בית משפט המורה

30/06/2024

077-5006206

ת. 052-6885006

על כך יחדעם זאת, כאשר מדובר בנסיבות חריגות כגון חשד למעורבות בפשע חמור, אלימות במשפחה, הפרה של תנאי שחרור בערבות, סכנה לציבור או לביטחון המדינה וכיצוא בזה, רשאי שוטר לעצור אדם גם ללא צו בית משפט. ככלל, במקרים אלו על השוטר להעדיף אפשרות עיכוב על מעצר. בכל מקרה של מעצר על השוטר להזדהות בפניך ולהודיע על המעצר ועל הסיבה למעצר, ואם יש בידו מעצר כנגדך, עליו למוסרו בידך.

כיצד להתנהג בזמן החקירה במשטרה?

תגובת הלחץ והחרדה בעת החקירה במשטרה היא טבעית ומלווה כמעט כל נחקר. עם זאת, כדאי לתעל את האנרגיות להתמודדות מיטיבה במהלך החקירה ואחריה.

תחושת הלחץ מתחילה כאשר שוטר מזמן אותך להגיע לחקירה וכלל לא מעדכן אותך מדוע. כאשר אתה מגיע לתחנת המשטרה, לפעמים יתנו לך להמתין וכאשר החקירה תתחיל, היא תתנהל בחדר פשוט עם שוטר עסוק וקצר רוח. רבים מתחילים לשחזר את פעולותיהם בשנים האחרונות ולייגע את מוחם מדוע קראו להם לחקירה. על אף הלחץ, זהו הזמן להתעשת ולהבין שעליך להתנהל נכון:

✓ לא למסור מידע שלא התבקשת - לפעמים למשטרה כלל אין קצה חוט על הפרשה, ועצם הזימון למשטרה וביצוע החקירה מתבצעים בתקווה שהנחקר יספק פרטים.

✓ היוועצות עם עורך דין פלילי - המשטרה מנצלת את הלחץ שבו שרוי האדם ואת העובדה שהגיע כדי להוכיח את חפותו ויעשה זאת בדחיפות ללא עורך דין. אין לוותר על ייעוץ מטעם עורך דין פלילי ויש לבצע זאת עוד לפני החקירה הראשונה.

✓ להבין שכל שלב בחקירה מהווה חלק ממנה - אנשים חושבים שאם ישתפו פעולה עם החוקר ויהיו נחמדים עמו, יוטב עמם בעתיד. למשל, הם יוצאים עם השוטר לעשן, יוצאים עמו להפסקת צהרים וכדומה. כל דבר שנאמר בפגישות בלתי פורמאליות אלה הוא חלק מהחקירה.

✓ להישאר ערניים - המטרה של החוקר היא להכניס אתכם "לאזור הנוחות" שלכם, כדי שתרגישו נוח ותוותרו על זכות השתיקה במידת הצורך. הפרת זכות השתיקה יכולה להיות אף מסירת פרט שולי לדעתכם, אך לדעתו של החוקר הוא חלק מהפרשה ומסירתו מבטלת את זכותכם לשתיקה.

✓ לא למסור הודאת שווא - אנשים נמצאים בלחץ רב במהלך החקירה ועלולים להודות בדבר שלא עשו, רק כדי לסיים את "הסיט". לפעמים אנשים חפים מפשע רואים בחקירה דבר מיותר שלא קשור אליהם כלל ולכן מאשרים פרטים שוליים מתוך הנחה שזה לא משנה. יש לזכור שכל דבר שהודיתם בו חשוב וגם אם מסרתם פרט קטן, זה עלול להפיל אתכם בפרשה חמורה יותר.

✓ לא להיכנע ללחצים - ישראל היא מדינת חוק ושוטרים לא יכולים לפעול בניגוד לחוק. החוקר עלול להתחיל לדבר על מעצר, נסיעה ברכב עצורים, החלפת חוקר וכך הלאה. אין להיכנע ללחצים אלה אלא לזכור שיש לכם

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

זכויות כמו לכל אזרח אחר.

✓ **להיזהר מתרגילי חקירה** - כאשר אדם מוזמן לחקירה פלילית, הוא מגיע למשטרה ובמהלכה מתרחשת שיחה בינו לבין החוקר. החוקר רשאי לעשות שימוש **בתרגילי חקירה** כדי להוציא ממנו מידע שסייע בגיבוש חומר הראיות נגדו. המשטרה זכאית להשתמש במגוון שיטות כדי להוציא מהנחקר מידע, בתנאי ששיטות אלה עומדות במסגרת החוק: הפעלת לחץ פיזי או נפשי, מסדר זיהוי, שחזור במקום הפשע, טכניקות חקירה שונות, עימות עם הקורבן ועוד

✓ **לזכור שהשוטר הוא בן אדם** - השוטרים והחוקרים אינם אנשים רעים, אלא מבצעים את עבודתם. יש להיזהר לא לקלל, להכות או להפריע להם במהלך עבודתם. אתם עלולים למצוא עצמכם עצורים על עבירה אחרת שבגינה זומנתם, כגון הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, גם אם אתם חפים מפשע.

לכמה זמן ניתן לעצור אדם?

המשטרה רשאית לעצור אדם עד 24 שעות בלבד. במהלכן, על המשטרה להביא את העצור לבית המשפט לדין **בהארכת מעצרו**, או **לשחררו**. כאשר מדובר במעצר ללא צו בית משפט, רשאי קצין משטרה ממונה להשהות את דיון הארכת המעצר עד 48 שעות ממועד המעצר. אם בפרק הזמן הזה חל חג או שבת, על המשטרה להביא את העצור לדין בהארכת מעצרו לפני כניסת השבת או החג, במקרים חריגים בהם הדבר לא הסתייע, יש להביא את העצור לדין הארכת מעצר לא יאוחר מארבע שעות אחרי צאת החג. בנוסף, אם בוצע מאסר פחות מארבע שעות לפני כניסת שבת או חג, או במהלכם, על המשטרה להביא את העצור לדין הארכת מעצר עד ארבע שעות לאחר צאת השבת, או עד תום 24 שעות ממועד ביצוע המעצר (המאוחר מביניהם).

לאחר החקירה יש להביא את העצור בפני הקצין הממונה על החקירות בתחנת המשטרה, שיחליט האם יש להשאירו במעצר, לשחררו ללא ערבות או לשחררו בתנאים. לשם קבלת החלטתו ישמע הקצין את טענות העצור, לאחר שהזהירו כי דבריו יכולים לשמש כנגדו, כי הימנעות ממתן מענה לשאלות עלולה לחזק את הטענות נגדו, ולאחר שהודיע לו כי באפשרותו לשמור על זכות השתיקה. אם עורך הדין של העצור נמצא בתחנה, על הקצין הממונה להאזין לו, אם עורך הדין אינו נמצא בתחנה, הקצין אינו מחויב להמתין לבואו בכדי לקבל את החלטתו.

בית המשפט רשאי במסגרת הליך **מעצר ימים** להאריך את מעצרו של אדם לתקופה של עד 15 יום בכל פעם, כאשר שופט המעצרים רשאי לחזור ולהאריך את המעצר לבקשת המשטרה פעמים נוספות לפני הגשת כתב האישום ובלבד שסך כל תקופות המעצר לא יעלה על 30 יום. ברוב המקרים משך המעצר מסתכם בימים ספורים בלבד. במידה והמשטרה מבקשת להאריך מעצר לתקופה מצטברת של מעל 30 יום יש צורך באישורו של היועץ המשפטי לממשלה.

עם זאת, אם הבקשה להארכת מעצר מוגשת באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי השופט להאריך את המעצר לתקופות נוספות ובלבד שסך תקופת המעצר לפני הגשת כתב האישום לא יעלה על 75 ימים. בחלוף 75 הימים רשאי שופט בית המשפט העליון להאריך את המעצר לתקופות נוספות של 90 ימים כל אחת.

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

כאשר ישנה הצהרת תובע בתיק על כוונת התביעה להגיש כתב אישום נגד העצור, ניתן להאריך מעצר בחמישה ימים נוספים בלבד. אם הוגש כתב אישום נגדך, והמשטרה ביקשה המשך מעצר עד תום ההליכים, בית המשפט ישקול האם יש הצדקה להמשך המעצר.

גלעד שלמור הדגים בכתבה שהופיעה באתר חדשות 2 אונליין את הליך המעצר:

כיצד יכול עצור להודיע למשפחתו ולעורך דינו על מעצרו?

עם קבלת החלטה לעצור אדם, על הקצין הממונה להודיע לעצור על זכותו למסירת הודעה בדבר המעצר לאדם קרוב על פי בחירתו. על הקצין הממונה לדאוג לכך כי הודעה בדבר המעצר תימסר לאדם שהעצור נקב בשמו במהירות האפשרית, אלא אם כן העצור ביקש שלא תימסר הודעה. בנוסף, על המשטרה למסור הודעה על דבר שינוי במקום המעצר לאדם ששמו נמסר למשטרה על ידי העצור. כמו כן, המשטרה מחויבת למסור, על פי בקשת העצור, הודעה על דבר המעצר לעורך דינו של העצור, לעורך דין שיבחר העצור מתוך רשימה שהוצגה לו, או לסנגוריה הציבורית.

מה התנאים להם זכאי חשוד בזמן המעצר?

- עצור זכאי לתנאי מאסר הולמים הכוללים תנאי תברואה, תאורה ואוורור, קבלת טיפול רפואי וכן מזון ושתייה המתאימים למצבו הרפואי, מקלחת יומית חמה, ושעת הליכה יומית בחצר. כמו כן, העצור זכאי למיטה, מזרן ושמיכות נקיות, סבון ונייר טואלט.
- עצור שנעצר ליותר מ 24 שעות, ואין לו אפשרות לקבל פריטי לבוש ומוצרי היגיינה מקרוביו, על המשטרה לספק לו מגבת, סדין, בגדים להחלפה ומוצרי היגיינה.
- לעצור זכות להחזיק ספרים, תשמישי קדושה, טרנזיסטור, וחפצים נוספים לשימוש אישי. אם אדם עצור לצורכי חקירה, הממונה על החקירה יכול להגביל את גישתו לחלק מן החפצים/
- לעצור עד תום ההליכים יש זכות לשיחת טלפון אחת ליום, וביקור שבועי בן 30 דקות.

האם ומתי מותר לאזוק עצור?

בעת מעצר, שוטר רשאי לנהוג בכל אמצעי סביר, על מנת לבצע את המעצר. אם אדם מתנגד למעצר, השוטר רשאי לאזוק אותו. בזמן המעצר, אם יש חשש שהעצור ימלט או יגרום נזק לעצמו או לסביבתו, השוטרים רשאים לעשות שימוש בכוח כולל אמצעי כבילה ודמע. השימוש בכוח צריך להיות מידתי וסביר, ועל השוטרים לוודא שאינו אורך מעל הזמן הדרוש ואינו מסכן את העצור.

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

השוטר חייב ליידע את העצור לגבי השימוש בכוח (אלא אם כן ההודעה תסכל את מטרת השימוש בכוח), לאחר שימוש בכוח על השוטר להגיש דוח למפקד היחידה, ואם נעשה שימוש באמצעי כבילה יש להביא את העצור בפני מפקד מקום המעצר. מפקד מקום המעצר צריך להחליט בסוגיה, ולנמק בכתב את החלטתו. לשם קבלת החלטתו, על המפקד לשמוע את טענות העציר.

אין לכבול עצור בפומבי, אלא אם כן יש יסוד סביר להניח כי יפגע במהלך המשפט, ינסה להימלט, לעזור לעצור אחר להימלט, או לגרום נזק לגוף או לרכוש. אם עצור נאזק בזמן הבאתו לדיון בבית המשפט, זכותו לפנות לשופט בבקשה שיוורה על שחרורו מאזיקיו בין כותלי בית המשפט.

האם ניתן למנוע את פרסום דבר המעצר?

אין לפרסם שם של עצור לפני תום 48 שעות ממועד מעצרו, ממועד התייצבותו לחקירה (או המועד בו היה עליו להתייצב לחקירה), או ממועד תום הדיון הראשון בדיון בבית המשפט בעניינו (המוקדם מביניהם). במהלך זמן יכול העצור לפנות לבית המשפט בבקשה להוצאת צו איסור פרסום. אם בית המשפט יסבור כי הפרסום עלול לפגוע בעצור במידה גדולה מן הנזק שיגרום לציבור איסור הפרסום - הבקשה תיענה. במידה ויוגש כתב אישום, יפקע צו איסור הפרסום. על גורמי המשטרה האחראים למעצרו של אדם שאין לו סנגור מוטלת החובה ליידעו בדבר זכותו לבקשת צו איסור פרסום ולאפשר לו לעשות זאת.

מדוע חשוב להתייעץ עם עורך דין פלילי בזמן החקירה והמעצר?

להתנהלותו של עצור במהלך מעצר עלולה להיות השפעה מכרעת על התפתחות חקירתו, החל מהתנהגות הנתפשת כהתנגדות למעצר ויכולה להוביל לשימוש בכוח על ידי השוטרים, עבור דרך מיצוי זכויותיו של העצור, וכלה בדברים שהעצור עשוי לומר וישמשו כנגדו בהמשך. בין אם אדם נעצר בצדק או לא בצדק, ובין אם היה מעורב בפעילות עבריינית או לא, דבריו והתנהגותו יכולים לפעול כנגדו, והתייעצות עם עורך דין תמנע טעויות שיפגעו בעצור בהמשך. עורך דין יסביר לעצור את זכויותיו ויעזור לו להחליט כיצד לנהוג בדרך שתהיה הטובה ביותר עבורו.

מתי רשאי חשוד להיפגש עם עורך דין?

לעצור עומדת הזכות להיפגש עם עורך דין לפני תחילת החקירה, ועל החוקרים להמתין להגעתו, כל עוד מדובר בזמן סביר. גם אם מסיבה כלשהי לא ביקש העצור להתייעץ עם עורך דין לפני תחילת החקירה, הוא רשאי לעשות זאת במהלכה, ואז על השוטרים להשהות את החקירה ולהמתין (שוב, ככל שמדובר בפרק זמן סביר), לבואו של עורך הדין. בנוסף, גם לאחר החקירה יש לעצור אפשרות וזכות לדרוש להיפגש עם עורך דין במקום מעצרו. יש לציין, כי ערכה של התייעצות עם עורך הדין משמעותי יותר לפני ובמהלך החקירה, מאשר לאחר שהסתיימה.

במקרים חריגים בלבד, רשאית המשטרה למנוע מעצור פגישה עם עורך דינו. אם המשטרה מבקשת לעשות כן,

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

ההחלטה יכולה להינתן רק על ידי קצין ממונה בדרגת רב פקד לפחות, ועליה להיות מנומקת בכתב ומוגבלת בזמן, על פי לוחות זמנים המוגדרים בחוק.

איך מתבצעת הפגישה עם עורך הדין?

הפגישה עם עורך הדין צריכה להתקיים בתנאים המבטיחים את סודיותה, עליה להיערך ביחידות, והסנגור מחויב לשמור על חיסיון, גם כשמדובר בסנגור ציבורי, חלה עליו חובת נאמנות ללקוח.

כיצד יש לפעול כאשר אין עורך דין בתמונה?

מי שאין לו עורך דין פרטי זכאי להתייעץ עם סנגור ציבורי, שהוא עורך דין פלילי המועסק על ידי המדינה. למרות שהמדינה היא זו שמשלמת את שכרו של הסנגור הציבורי, חלה עליו חובת נאמנות ללקוח כמו כל עורך דין פלילי אחר. סנגור ציבורי ממונה ומפוקח על ידי המדינה.

המשטרה מחויבת להעביר את בקשת העצור להיפגש עם סנגור ציבורי לסנגוריה הציבורית בהקדם האפשרי, והסנגוריה תשלח עורך דין לתחנת המשטרה. בתחילת הפגישה הסנגור הציבורי יבדוק אם העצור זכאי להיות מיוצג על ידיו, ואם ימצא שאכן כן, הוא ימשיך בפגישה.

בנוסף לעצור עצמו, גם אדם המקורב אליו רשאי לפנות בשמו אל הסנגוריה הציבורית. מוקד ומחלקות הסנגוריה הציבורית פתוחים 24/7.

מי זכאי לייצוג מטעם הסנגוריה הציבורית?

עצור שנחשב קטין, עצור שנמצא בקשיים כלכליים, ועצור שקיימת לגביו בקשה לשליחה לבדיקה פסיכיאטרית או אשפוז פסיכיאטרי, זכאים לייצוג סנגור ציבורי. בנוסף לכך, אם עצור נמצא לא זכאי לייצוג סנגור ציבורי, הוא או קרובי משפחתו רשאים לבקש מבית המשפט למנות עבורו סנגור ציבורי.

חקירה של בעלי מוגבלות במשטרה

מוגבלות שכלית - חקירתו של עצור עם מוגבלות שכלית צריכה להיערך על ידי חוקר מיוחד, שעבר הכשרה מתאימה. עצור בעל מוגבלות שכלית, שחוקר המשטרה החליט כי אין צורך למנות עבורו חוקר מיוחד, רשאי לערער על ההחלטה בפני בית משפט השלום. בנוסף, עצור בעל מוגבלות שכלית זכאי לליווי של אדם קרוב בחקירה (למעט עורך דינו), ובמידה ומונה לעצור אפטרופוס, על המשטרה להודיע לאפטרופוס על כוונתה לבצע את החקירה. תיעוד חקירת עצור עם מוגבלות שכלית צריכה להיות חזותית (צילום), אלא אם כן העצור מתנגד לצילום ואינו משתף פעולה, ואז התיעוד יעשה בהקלטת שמע. אם העצור מתנגד להקלטה ואינו משתף פעולה, התיעוד יעשה בכתב. כאשר העצור מסרב לשתף פעולה, יש לתעד את הסירוב.

30/06/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

מוגבלות נפשית - עצור עם מוגבלות נפשית רשאי לבקש ליווי של אדם נוסף בחקירה, וכן ליווי של המטפל שלו. תיעוד חקירת עצור עם מוגבלות נפשית צריך להיות חזותי, אלא אם כן העצור מתנגד לצילום ואינו משתף פעולה, ואז התיעוד יעשה בהקלטת שמע. אם העצור מתנגד להקלטה ואינו משתף פעולה, התיעוד יעשה בכתב. כאשר העצור מסרב לשתף פעולה, יש לתעד את הסירוב.

חרשים/אילמים - חקירתו של עצור חרש אילם הדובר את שפת הסימנים תיערך בשפת הסימנים, והתיעוד יהיה באמצעות צילום החקירה.

עצור שאינו דובר עברית - החקירה צריכה להתקיים בשפת האם של העצור, או לפחות בשפה שהעצור מבין. בנוסף, על החוקרים לתעד את החקירה בכתב בשפה בה היא מתבצעת. אם לא מתאפשר תיעוד החקירה בכתב יש להיעזר באמצעי אודיו ווידאו לשם תיעודה.

הארכת מעצר לאחר הגשת כתב אישום - מעצר עד תום ההליכים

מה משמעות הגשת בקשה למעצר עד תום ההליכים?

כאשר מוגשת בקשה למעצר עד תום ההליכים, פירושו של דבר שהוגש כתב אישום כנגד העצור. בדיון בקשת הארכת המעצר השופט ישקול אם יש יסוד להניח כי העצור ביצע את העבירה המיוחס לו, והאם יש חשש סביר שבמידה וישוחרר ישבש את הליכי המשפט, יתחמק ממשפט, או יהווה סכנה למישהו. בנוסף ישקול בית המשפט חלופות מעצר, שחרור בערבות, או שימוש באמצעים אלקטרוניים.

אם בית המשפט החליט להורות על מעצר עד תום ההליכים, יישאר העצור במעצר עד להכרעת הדין בתיקו. אם חלפו תשעה חודשים והדיון המשפטי עדיין לא הסתיים, יכול שופט להאריך את המעצר למשך עד 90 יום נוספים. אם העצור הורשע וטרם ניתן גזר דין, יכול בית המשפט להאריך את מעצרו עד לתקופה של 90 יום, ומעבר לכך יכול להאריך את המעצר רק בית משפט עליון.

כיצד מתבצע דיון בבקשה להארכת מעצר

דיון בבקשת משטרה להארכת מעצר מתקיים בבית משפט שלום, ובמהלכו על המשטרה להוכיח כי קיים בסיס עובדתי לחשדות המיוחסים לעצור, וכי קיימת הצדקה להארכת מעצרו. גם אם מצא השופט כי קיימת עילה להארכת מעצר, עליו לשקול האם אין אלטרנטיבות מעצר חלופיות. לפני הדיון מומלץ לעציר להיוועץ בעורך דינו בנוגע להצעות מעצר חלופיות, הכוללות מסירת שמותיהם של אנשים שיערבו לעצור ויפקחו עליו. במידה ובכוונת סנגורו של העצור להציע חלופת מעצר הכוללת ערבות ופיקוח של אדם נוסף, על אותו אדם להיות נוכח בדיון. כל אחד מן הצדדים רשאי לערער לבית המשפט המחוזי על החלטת בית משפט שלום. אם חל שינוי בנסיבות, יכול העצור להגיש ערעור על ההחלטה, וכמו כן, אם אדם נשאר במעצר רק כיוון שלא היה בידו להפקיד את הערבות שנקבעה לו, הוא רשאי לבקש עיון מחודש בעניינו.

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

שחרור עצור בערבות

שחרור בערבות ותנאים על ידי קצין ממונה - קצין ממונה יכול להחליט על שחרורו של עצור בערבות ותנאים, לרבות שחרורו למעצר בית. הערבות יכולה להיות פיקדון כספי שמפקיד העצור או אדם אחר, או התחייבות חתומה בשמו של העצור. בנוסף להפקדת הערבות נדרש העצור לעמוד בתנאים שנקבעו בהחלטת הקצין הממונה. את גובה הערבות ותנאי השחרור יקבע הקצין הממונה על פי פרטי המקרה, הכוללים את העבירה בה נחשד העצור, מצבו הכלכלי, קיומן של הרשעות קודמות ונסיבות חייו של העצור.

שחרור בערבות ותנאים על ידי בית המשפט - בית המשפט יכול להורות על שחרור בערבות ותנאים. תנאי השחרור יכולים לכלול הגבלות שונות כמו איסור יציאה מן הארץ, איסור כניסה למקום מסוים, מעצר בית, פיקוח קצין מבחן, בדיקה פסיכיאטרית, הצטרפות לתכנית גמילה וכן הלאה.

תנאי השחרור בערבות - ראשית, עצור המשוחרר בערבות מתחייב להתייצב לחקירה או משפט בכל עת שיידרש לכך, ולהימנע מלשבש הליכים. בנוסף יכול בית המשפט או קצין משטרה ממונה להטיל על העצור הגבלות שונות כגון איסור יציאה מן הארץ לתקופה של עד 3 חודשים, איסור כניסה למקום מסוים לתקופה של עד 15 יום ועוד. העצור יכול לערער על תנאי השחרור בערבות, אם אינו מסכים להסיתכן שיושאר במעצר 24 שעות נוספות, במהלכן יובא בפני בית המשפט. ניתן להגיש ערעור על תנאי השחרור עד 14 יום לאחר מועד השחרור.

איך מתבצע תשלום עירבון - תשלום עירבון כספי יכול להתבצע בהעברה בנקאית דרך אתר המשטרה 24/7, באחד מסניפי בנק הדואר בשעות הפתיחה, בעמדות תשלום בתחנות המשטרה באמצעות כרטיס אשראי 24/7, ובמזומן, בתנאי שהסכום אינו עולה על 9,999 במספר סניפי מנטהבתחנות דלק ברחבי הארץ. במידה ועצור אינו יכול להפקיד את הערבות במועד השחרור (למשל אם שוחרר בשעת לילה מאוחרת, ואין בידו כרטיס אשראי), יכול קצין משטרה ממונה לדחות את מועד הפקדת הערבות, או לשנות את הערבות.

תוקף הערובה - במידה ולא מוגש כתב אישום נגד העצור במהלך 180 יום מהפקדת הערבות, יכול בית המשפט להאריך את תוקפה למשך עד 180 יום נוספים. במידה ולא הוצרכה הערבות יושב הפיקדון לעצור.

מה קורה כאשר העצור לא ממציא את הערבות ונשאר במעצר - אם נקבע מועד להפקדת הערבות, העצור יישאר במעצר ויובא בפני שופט במהלך 24 השעות הקרובות. אם לא נקבע מועד הפקדה, יובא העצור בפני שופט במהלך 48 שעות ממועד קבלת ההחלטה.

מה קורה אם שוחררת בערבות, אך לא סיפקת את הערובה במועד הנקוב - עצור ששוחרר בערבות ולא הפקידה במועד הנקוב יעצר ויובא בפני שופט במהלך 24 השעות הקרובות.

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

תלונות עצורים כנגד אלימות שוטרים

במקרים לא מעטים אנו עדים לתלונות לפיהן שוטרים נוקטים באלימות או בהתנהגות בלתי חוקית אחרת כלפי העצורים אותם אנו מייצגים. בכל מקרה בו מתעורר חשש להתרחשותה של התנהגות אלימה ו/או התנהגות בלתי חוקית אחרת, מצד גורמי החקירה והמעצר, כלפי עצורים, אנו מבררים עם העצור את פרטי המקרה ומיידעים אותו על האפשרות ועל החשיבות שבהגשת תלונה למח"ש.

מה קורה לאחר סיום חקירת התיק במשטרה?

- **העברת חומר החקירה לתביעה:** המשטרה תעביר את חומר החקירה לטיפול של הפרקליטות או התביעה המשטרתית, לפי חלוקת הטיפול שנקבעה בחוק.
- **השלמת החקירה:** היועץ המשפטי לממשלה או תובע רשאים להורות למשטרה להוסיף ולחקור, לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט.
- **הגשת כתב אישום והעמדה לדין פלילי:** לאחר החקירה וכאשר ישנה תשתית ראיתית מספקת להרשיע נאשם בפלילים - עשויה התביעה להחליט על הגשת כתב אישום נגדו בפני בית משפט פלילי. כתב אישום הוא מסמך המוגש על-ידי המדינה נגד נאשם שסבורה היא שיש להעמידו לדין ולהענישו על מעשיו הפליליים.
- **סגירת תיק בשל חוסר ראיות מספיקות:** כאשר אין למשטרה חומר ראיות אשר סביר שיביא להרשעת אדם בעבירה מסוימת.
- **סגירת תיק בשל חוסר אשמה:** במקרים בהם אין כל ראיה הקושרת את החשוד לביצועה של עבירה, באופן שלא ניתן לייחס לו כל "אשמה". תיק שנסגר בשל חוסר אשמה, יימחק מרישומי המשטרה (בפועל הרישום לא נמחק ממחשבי המשטרה).
- **סגירת תיק בשל חוסר עניין לציבור:** כאשר המשטרה או התביעה מגיעה לקביעה ערכית כי אין תועלת ציבורית בהעמדה לדין.
- **סגירת התיק בהסדר מותנה:** רשויות התביעה מוסמכות לסגור תיקים פליליים נגד חשודים שנמצאו נגדם מספיק ראיות המאפשרות את העמדתם לדין בעילה של "סגירה בהסדר", בתמורה להודאה בעבירה מצדם והתחייבות לשלם פיצוי או להימנע מביצוע עבירות נוספות בעתיד. במאמר הבא מסביר עו"ד דוק על הליך סגירת תיק בהסדר מותנה.

כמו כן, החשוד רשאי לפנות לתובע המשטרתי בבקשה לשנות את עילת הסגירה בתיק.

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

קראו גם את המאמרים הרלוונטיים בנושא מעצרים:

- מהי חקירה תחת אזהרה ומה זה אומר?
- הכנה לחקירה במשטרה - המדריך לנחקר
- חקירה משטרתית - איך להתמודד נפשית ומנטלית
- זכויות חשודים בחקירה באזהרה
- תרגילי חקירה - כיצד להיזהר מהם
- 10 דברים שאסור לעשות בזמן חקירה במשטרה
- ייעוץ לפני חקירה - באין תחבולות יפול עם ותשועה ברוב יועץ
- חוק חקירת חשודים - חשיבותו ומשמעות הפרתו
- כיצד נכון להתמודד נפשית ומנטלית בזמן ולאחר החקירה במשטרה?
- האם רצוי שעורך דין יתלווה עם חשוד לחקירת משטרה?
- באילו מצבים רשאית המשטרה לעצור אדם וכיצד ניתן להביא לשחרורו?
- מהו עימות במשטרה והאם צריך להתכונן אליו?
- האם ישנה חובה להתייצב לחקירת משטרה?
- הזכות להיוועץ עם עורך דין טרם החקירה ובמהלכה
- שחרור חשודים ממעצר לאחר חקירת משטרה
- סיום חקירה במשטרה - מה עושים מכאן?

כלל ברזל - היוועצו בעורך דין פלילי טרם החקירה או שמרו על זכות השתיקה עד להגעתו

אזרחים רבים נוהגים לחשוב כי רק עבריינים או פושעים מקצועיים מוזמנים או נלקחים לחקירת משטרה ומבלים

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

שעות ארוכות ומתישות בחדרי חקירות אפלים תוך שהם סופגים השפלות מנטליות ואלימות קשה שכל תכליתה היא לשבור בכל מחיר את רוחם ולהוציא מהם מידע, גם אם שקרי, שיהווה את המסמר האחרון בהליך הפלילי המתנהל נגדם. לצערנו, המציאות מלמדת כי גם אזרחים נורמטיביים, ללא עבר פלילי אשר חפים מכל אשם, מוצאים עצמם בעל כורחם, תחת חקירה פלילית ומעצר שווא. בימים בהם נדמה לעיתים כי מטרתה של החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות לחשיפת האמת, אלא מציאת ראיות להרשעתו של חשוד מומלץ כי תעשו לעצמכם כלל ברזל אחד שישרת אתכם בצוק העיתים - היוועצו בעורך דין טרם החקירה או שמרו על זכות השתיקה עד הגעתו לתחנת המשטרה.

חקירת משטרה לאו מילתא זותרא היא. בשגרה אתם מתנהלים באופן נורמטיבי וחיים בתחושה של "לי זה לא יקרה", אולם במידה ומקרה כזה אכן קורה זכרו לשמור על זכות השתיקה ולהמתין להגעתו של עו"ד פלילי לתחנת המשטרה, לא משנה כמה השפלות אתם חוטפים וכמה זמן מעכבים אתכם בתחנה. עליכם להבין כי תצטרכו לגייס עצבי ברזל וקור רוח לצד שליטה עצמית, אך כל זה יהיה נכון וקביל בייחוד כאשר אתם יודעים דבר או שניים על החוק הפלילי בישראל ובמרבית המקרים, מרבית האזרחים כלל אינם יודעים זאת.

□ **זומנתם לחקירה או נעצרתם על-ידי המשטרה?**

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת חקירה משטרתית בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה. לכן, כדאי להתכונן לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין פלילי מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבוודאות אשם, הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי מנוסה טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

□ חשיבות איכות הייצוג המשפטי בשחרור חשוד ממעצר

מלבד העובדה שמעצר הינו סיטואציה קשה מנשוא לכל אדם, החלטות שופטי המעצרים במקרים אלו נוטה לכף החומרה עקב הקונספציה הראשונית והמוטעית של אשמת החשוד. על כן, קיימת חשיבות מכרעת לסיוע מטעם עורך דין המתמחה במעצרים אשר יפעל במלוא המרץ ובכל אמצעי קיים בחוק לביטול הליך המעצר. במידה ונעצרת, עליך להיוועץ באופן מיידי עם עורך דין מעצרים שילחם עבורך בבית המשפט ויסייע לך להציג את גרסתך בצורה המשכנעת והטובה ביותר מבחינה משפטית על מנת שתקבל את החופש שלך חזרה. להתייעצות בנושא ניתן ליצור עימנו קשר בכל שעה בטלפון **052-6885006** או באמצעות הטופס המקוון באתר ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.